

Independència, transitorietat i recerca de la felicitat

La Llei catalana garantirà tot el que calgui perquè la nostra societat funcioni ordenadament si surt el 'sí' al referèndum

Dolors Feliu. Jurista. Membre del Col·lectiu Praga.

A la Declaració d'Independència dels Estats Units es citen els drets de la vida, la llibertat i la recerca de la felicitat com a drets de totes les persones. Es diu que per garantir aquests drets es creen els governs dels pobles, que obtenen la seva legitimitat del consentiment dels governats. "Volem ser lliures i feliços". L'any 2002 els economistes Bruno Frey i Alois Stutzer van comprovar que a Suïssa, als cantons on es feien més referèndums, les preferències ciutadanes coincidien més amb les polítiques públiques, i tot plegat augmentava el benestar, la felicitat de les persones.

En aquests moments les institucions catalanes són majoritàriament favorables a la independència per voluntat dels votants, i treballen per aconseguir que la decisió definitiva es pugui prendre democràticament a les urnes. A diferència del que ha passat al Canadà o al Regne Unit, a Espanya el Tribunal Constitucional ha fet una interpretació constitucional contrària al referèndum. Per això, el full de ruta vigent preveu l'elaboració d'una Llei de transitorietat jurídica catalana on es regulin els aspectes necessaris per la seva celebració d'acord amb els requisits internacionals, i tot el necessari per a la transició cap a un Estat català, si aquesta és la voluntat de la majoria de la població. També es tramiten ja d'altres lleis importants en aquest sentit, com el Codi tributari de Catalunya o l'Agència Catalana de Protecció Social.

La Llei de transitorietat, també nomenada Llei de règim jurídic català, serà semblant al que ja s'havia plantejat a Escòcia com una constitució provisional. Aquí, a casa nostra, ha de servir tant per poder fer el referèndum com per gestionar la transició si surt el "sí" a la independència. Per això ha de regular la nacionalitat i el territori, la successió d'ordenaments i administracions, els drets i deures dels ciutadans, les institucions, el poder judicial i l'Administració de justícia, el finançament, el referèndum i el procés constituent, a més de les disposicions finals i de desconnexió necessàries. Tot el que calgui per a què en tot moment la nostra societat segueixi funcionant ordenadament i garantint els drets de la ciutadania. Al cap i a la fi, les normes jurídiques són les que la pròpia societat reconeix com a justes i les compleix i observa com a tals. Només podem dir que tenim un Estat de Dret si hi ha protecció dels drets de la gent, inclosos els drets de participació, i això és el que es pretén amb l'elaboració de textos on es possibilitin aquests drets individuals d'exercici col·lectiu, com són els referits al dret a vot en democràcia.

El pensament independentista pacifista és perfectament legítim en democràcia, com ja ha assegurat el Tribunal Europeu de Dret Humans en nombroses sentències des dels anys noranta. La pretensió de l'Estat espanyol de judicialitzar aquesta voluntat, imputant penalment a membres del Govern i del Parlament per seguir els mandats democràtics de la ciutadania, no pot materialment imposar-se davant d'una població que té llibertat d'expressió i que vol participar en els afers públics del seu país. L'èxit del procés és ara en mans de la població catalana i de fet sempre ha estat així. Estem parlant del poder de prendre les decisions que ens afecten a la

vida diària de la nostra comunitat. Parlem, en definitiva, un cop més a la història, de la recerca de la felicitat.